

Redovisning för år 2020 enligt lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m.

Bakgrund

Lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. (transparenslagen) har tillämpats från och med räkenskapsåret 2006. Inför årsstämman 2007 beslutade styrelsen att 3 och 8 §§ transparenslagen skulle tillämpas för Samhall. Förutsättningarna har därefter inte ändrats på sådant sätt att hittillsvarande tillämpning behöver ändras.

Lagens syfte

Transparenslagen ingår som en del i EU:s statsstödslagstiftning. Syftet är att kontrollera att företag inte får sådana statliga stöd som strider mot EU:s konkurrensregler samt att ge kommissionen möjlighet till insyn i de finansiella förbindelserna mellan det allmänna och offentliga företags kommersiella verksamheter.

Lagen omfattar offentliga företag, d.v.s. företag som det allmänna (stat, kommun, region) direkt eller indirekt har ett dominerande inflytande över på grund av ägarskap, finansiell medverkan eller de regler som gäller för företaget. Undantag finns för företag som har en nettoomsättning understigande 40 miljoner euro, kreditinstitut samt företag som inte i nämnvärd omfattning kan påverka handeln med andra EES-länder.

Transparenslagen innebär inte något förbud mot olika åtgärder, utan endast en förpliktelse att genom tillgänglig redovisning möjliggöra myndigheternas insyn. Beroende på företagets verksamhet och ägarförhållanden finns i 3–5 §§ krav på öppen redovisning respektive separat redovisning.

Bolagets revisorer ska varje år översiktligt granska att redovisningen gjorts i enlighet med lagen samt utfärda ett särskilt intyg över granskningen. Redovisningen behöver inte sändas in till någon myndighet, men ska på begäran kunna lämnas till Konkurrensverket. Sedvanliga regler om offentlighet och sekretess gäller för inlämnade handlingar.

Konkurrensverket utövar tillsyn av lagen och ska samla in visst redovisningsmaterial som överlämnas till EU-kommissionen. De uppgifter/handlingar som årligen ska lämnas till Konkurrensverket framgår av 8 § transparenslagen.

Vad är tillämpligt för Samhall AB?

Öppen redovisning av finansiella förbindelser

Ett offentligt företag ska enligt 3 § transparenslagen redovisa sina finansiella förbindelser med det allmänna så att det tydligt framgår vilka offentliga medel som företaget har fått direkt eller indirekt, via andra offentliga företag eller finansiella institut och hur medlen har använts.

Bedömning: Samhall AB ska upprätta en öppen redovisning till årsstämman.

Redovisningen utgörs av ett kortare missiv som avges av styrelsen. Missivet knyts till det aktuella året som redovisningen avser, d.v.s. 2020, och redovisar kort vilka finansiella förbindelser som förekommit med tydlig hänvisning till dokumentationen i årsredovisningen för 2020. Årsredovisningen utgör bilaga till missivet.

Revisorerna granskar missivet och avger ett särskilt revisorsintyg. Handlingarna arkiveras hos Samhall på samma sätt som gäller för räkenskapsmaterial, d.v.s. under sju år. Handlingarna ska läggas fram senast vid årsstämman 2020.

Separat redovisning av olika verksamheter

För upprättande av separat redovisning enligt 4–5 §§ transparenslagen gäller följande: Separat redovisning ska upprättas om företaget beviljats exklusiva eller särskilda rättigheter, eller anförtrotts att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse enligt artikel 106.2 i EUF-fördraget och som fått ersättning i någon form för detta, allt under förutsättning att företaget även bedriver annan ekonomisk verksamhet.

Vid Sveriges inträde i EU gjordes bedömningen att Samhall inte bedrev sådan verksamhet som omfattas av EU:s statsstödsregler. Frågan har på nytt aktualiserats genom EU-kommissionens beslut i ärendet SA.38469 den 6 december 2017. Enligt EU-kommissionen utgör Samhalls verksamhet statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget. EU-kommissionen menade dock att Samhall vid beslutstillfället inte uppfyllde samtliga krav i *Europeiska unionens rambestämmelser för statligt stöd i form av ersättning för offentliga tjänster* och att verksamheten därmed ej var förenlig med artikel 106.2 i EUF-fördraget.

I syfte att säkerställa att stödet till Samhall är förenligt med den inre marknaden ålade EU-kommissionen den svenska staten att vidta ett antal åtgärder i enlighet med artikel 108.1 i EUF-fördraget. Till följd av detta beslutades under 2018 om en ny ägaranvisning för Samhall samt om *förordning (2018:1528) om statlig ersättning till Samhall Aktiebolag för en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse*. Efter att samtliga ålagda åtgärder nu vidtagits bedöms det statliga stödet till Samhall vara förenligt med artikel 106.2 i EUF-fördraget.

Enligt 4 § andra stycket c transparenslagen är företag som fått ersättningen för en skäligen tidsperiod genom ett öppet, genomblickbart och icke-diskriminerande

förfarande inte skyldiga att upprätta separat redovisning. Dessa krav kan antas vara uppfyllda eftersom de av EU-kommissionen ålagda åtgärderna nu är införlivade i konstruktionen av Samhalls ersättning samt tilldelning.

Bedömning: EU-kommissionens beslut i december 2017 innebär att den ekonomiska ersättningen till Samhall ska betraktas som statligt stöd. Till följd av EU-kommissionens ålagda åtgärder har Samhalls ägare, den svenska staten, vidtagit åtgärder som innebär att undantaget på separat redovisning i 4 § andra stycket c transparenslagen gäller. Samhall omfattas därför inte av kravet på separat redovisning för räkenskapsåret 2020.

Årlig rapportering för vissa offentliga tillverkningsföretag och holdingföretag

Ett offentligt tillverkningsföretag ska enligt 8 § transparenslagen för varje räkenskapsår som nettoomsättningen överstiger 250 milj euro ge in bestyrkta kopior av följande handlingar till Konkurrensverket:

- Årsredovisning och revisionsberättelse, och
- Kallelse till och protokoll från årsstämma.

Bedömning: Samhall AB ska skicka dessa handlingar till Konkurrensverket senast sex månader efter räkenskapsårets utgång.

Förslag till beslut

I enlighet med lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m., föreslås styrelsen besluta att Samhall AB för år 2020:

- upprättar en öppen redovisning enligt 3 §,
- inte upprättar en separat redovisning enligt 4 §, och
- tillställer Konkurrensverket den information som framgår av 8 §.

Samhall AB

Öppen redovisning enligt lag (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser mm

Org. Nr 556448-1397

Av 2 § 1 lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. (transparenslagen) framgår att ett offentligt företag kännetecknas av följande:

Ett företag som det allmänna direkt eller indirekt har ett dominerande inflytande över på grund av ägarskap, finansiell medverkan eller de regler som gäller för företaget. Om inte annat följer av omständigheterna skall ett dominerande inflytande anses finnas om det allmänna direkt eller indirekt innehar mer än hälften av rösterna eller kapitalet i företaget eller har rätt att utse mer än hälften av personerna i företagets administrativa eller verkställande ledning eller i dess styrelse.

Av 3 § transparenslagen framgår

- **dels** att offentligt företag skall redovisa sina finansiella förbindelser med det allmänna så att det tydligt framgår vilka offentliga medel som företaget fått direkt eller indirekt, via andra offentliga företag eller finansiella institut, och hur medlen har använts (öppen redovisning)

- **dels** att av den öppna redovisningen skall särskilt framgå finansiella förbindelser som avser kapitaltillskott, förlustbidrag, amorteringsfria eller på annat sätt förmånliga lån, gynnande genom avstående från vinst, fordran eller normal avkastning på offentliga medel samt ersättningar för ekonomiska ålägganden från det allmänna.

Nedan följer en redovisning avseende Samhalls erhållna medel från det allmänna för tiden den 1 januari – 31 december 2020:

Totalt erhållen merkostnadsersättning från staten	6 293 Mkr	Årsredovisning 2020. Not 4-5.
Lönebidrag och särskild ersättning för anställda med tre fjärdedels sjukersättning	25 Mkr	
Ersättning från Arbetsförmedlingen för tjänster inom Jobb- och utvecklingsgarantin	105 Mkr	
Ersättning för sjuklönekostnader	291 Mkr	
EU-bidrag, transportbidrag m.m	1 Mkr	

Den erhållna merkostnadsersättningen och ersättning för uppdraget kring personer med tre fjärdedels sjukersättning har utgjort ersättning för de specifika arbetsmarknadspolitiska

uppdrag som Samhall har från staten. Övriga bidragsposter är fullt jämförbara med andra konkurrensutsatta företag som bedriver liknande verksamhet.

Några finansiella förbindelser med det allmänna som har avsett kapitaltillskott, förlustbidrag, amorteringsfria eller på annat sätt förmånliga lån, gynnade genom avstående från vinst, fordran eller normal avkastning på offentliga medel samt ersättningar för ekonomiska ålägganden från det allmänna har inte förekommit under perioden.

Av bolagsordningen framgår att vinstmedlen skall balanseras i ny räkning för främjande av bolagets verksamhet. Staten har därmed inte framställt några utdelningskrav på bolaget.

Stockholm den 5 mars 2021

Styrelsen

Bilagor:

Års- och hållbarhetsredovisning 2020

Protokoll från styrelsemöte den 5 mars 2021